Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

10 АПРЕЛЬ 1969 й. 4-йил чиқиши
ПАЙШАНБА
№ 85 (849)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Байрамолди меҳнат вахтасида

ТЎРТ ОЙЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Тошкент трамвай-троллейбус бошқармаси ишчи-хизматчилари орасида ишчан кишилар жуда кўп. Барча қатори электро-транспорт хизматчилари ҳам В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига ва яқинлашиб келаётган 1 Май шарафига социалистик мусобақани авж олдириб юбордилар.

Жумладан, 2-трамвай деносининг кондукторлари Марҳамат Орипова, Кабир Ваҳобовлар ҳамкорликда ишлаб янги меҳнат ғалабаларига эришяптилар.

Бугун **илғор кондукторлардан Суннат Иброҳимов, Светлана Головалар катта зафар қучишди. Улар тўрт ойлик планларини муддатидан илгари бажарганликлари ҳақидаги рапортга имзо чекдилар.**

Шаҳримиздаги барча саноат корхоналари ва қурилишларида байрамолди меҳнат вахтаси кун сайин қизимоқда.

СУРАТДА: «Учқун» фирмасининг байрамолди меҳнат вахтасида туриб ишлаётган пешқадам тўқувчиси, коммунистик меҳнат зарбдори А. Бачурина. Бу меҳнаткаш аёл смена топшириқларини 1,5 баравар адо этмоқда.

12 апрель — коммунистик шанбалик

УМУМХАЛҚ ШАНБАЛИГИГА

Тошкентдаги пластмасса буюмлари заводининг меҳнат аҳли биринчи коммунистик шанбаликнинг 50 йиллик юбилейи куни ўтказиладиган умумхалқ ҳашарига якдиллик билан қўшилди.

Корхонанинг бош инженери Б. Алихонов мухбиримизга шундай деди:

— 12 апрель кунига қизғин тараддуд кўрилмоқда. Ҳозир штаб тузилди. У бажариладиган ишларнинг режасини тузиб чиқди. Шанба куни корхонанинг каттадан тортиб кичигигача ўзининг меҳнат постини эгаллайди.

ЮЗ ХОНАДОН КЎРКИ

Бугун рўзғор холодильниклари заводининг коллективи шанбалик ўтказди. Иш куни ҳар кунгидек ўз вақтида бошланди. Ишчилар группаларга бўлиниб, станокларни ораста қилдилар, иш жойларини тартибга келтирдилар. Иккинчи группа эса, цех деворларини оқлаб, ускуналарни мойлади. Учинчи группа ободонлаштириш ишлари билан шуғулланди. Территориядаги қатнов йўллар, ариқлар тозаланиб, темир-терсаклар йиғиб олинди. Кун бўйи бўш жойлар ўрни гулзорларга айланди.

— 12-апрелда бутун коллектив ҳамма бир кишидек биринчи коммунистик шанбаликнинг эллик йиллигини нишонлашга чиқади,— дейди завод партия ташкилотининг секретари П. Л. Богомолова.— Цехларнинг ишчилари 100 та «ОАЗИС-2» холодильниги тайёрлашга аҳд қилишди. Бу холодильниклар юз хонадонларнинг кўрки бўлади.

Заводнинг асосий ишлаб чиқаришида банд бўлмаган инженер-техник ходимлар, хизматчилар эса корхона атрофини, унга ёндош кўчаларни тозалашга қарор қилдилар. Генерал Петров кўчасининг 4-тупигидан то Циолковский кўчасигача, генерал Петров ҳамда Кавалерия кўчаларида ободонлаштириш ҳамда кўкаламзорлаштириш ишлари олиб борилади.

ЭНЕРГЕТИКЛАР ҚУВОНЧИ

● Иқтисодий ислоҳот самараси

Ўзбекистон энергетика ва электрлаштириш министрлигига қарашли район энергетика бошқармаси «Узтеплосеть» инженер-техник ходимлари учун кечаги кун қувончли бўлди. Беш йилликнинг учинчи йилини юксак кўрсаткичлар билан якунлаганликлари учун уларга 13-маош берилди.

Бошқарма планлаштиришнинг янгича методига ўтиб ишлаётганига иккинчи йил бўлди. Шунга қарамай бошқарманинг рағбатлантиришга ажратган пул фонди салмоқли бўлди. Л. Драченко—140 сўм, С. Данилянц —160 сўм, Л. Елистратов—95 сўм олганлари иқтисодий ислоҳот самарасидир.

Бошқарма инженер-техник ходимлари беш йилликнинг тўртинчи йилини ҳам юқори кўрсаткичлар билан якунлаш ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун курашмоқдалар. 1969 йилда электр ҳамда иссиқлик энергияси ишлаб чиқариш планини тўла равишда бажариш ва реализация қилишни ўзларига мақсад қилиб олганлар.

З. РУСТАМОВ,
«Узтеплосеть» инженери.

Тошкент темир йўл бўлими Салор станциясининг коллективи юбилей шанбалигига катта тайёргарлик кўрди. Станциянинг 40 транспортчиси шанбаликда фаол қатнашади.

СУРАТДА: станциянинг шанбаликда қатнашувчи бир группа илғор ишчилари (чапдан ўнгга) станция бошлиғининг ўринбосари Э. Усмонов, бош тарозибон А. Сёмина, техника контролёри С. Кутилина, диспетчер Э. Умаров, тарозибон А. Востриков ва станция навбатчиси М. Шамсиев ўртоқлар шанбалик юзасидан фикрлашмоқдалар.

М. Нуриддинов фотолари.

12 МИНГ ТАШАККУР

Бундан бир неча вақт илгари қон босими билан касалланган кишиларни даволашнинг янги йўли топилган эди. Қандай дейсизми?

Академик Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик-виночилик илмий-текшириш институтининг олимлари бу касалликни даволайдиган «Унаби» деган мева етиштирдилар. Бу меванинг тури хурмога ўхшаб кетади. Уни истеъмол қилган киши қон босими касаллигидан халос бўлиши мумкин.

«Унаби»нинг довруғи бутун мамлакатимизга кенг тарқалди. Шу мевадан истеъмол қилиб, қон босими касаллигидан қутулган кишилардан институт олимлари номига даста-даста хатлар, ташаккурномалар келиб турибди. Шундай ташаккурномаларнинг сони 12 мингтага етди.

— Ўзбек олимларига минг тасанно!— деб ёзади украиналик бир онахон.— «Унаби»ни истеъмол қилиб оғир касаллик—қон босими касаллигидан қутулиб олдим. Очиғини айтсам, тузалиб кетишимга кўзим етмаганди. Агар мумкин бўлса, «Унаби»ни бизнинг шароитимизда қандай қилиб ўстириш тўғрисида икки оғизгина қилиб ёзиб юборсангиз.

«Ҳа, «Унаби» ана шундай дардга даво мевадир.

ЙИЛЛИК ҲИСОБОТ

Бугун Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг йиллик умумий йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишни Фанлар академиясининг президенти О. С. Содиқов кириш сўзи билан очди.

Республика Фанлар академияси президиуминиинг бош илмий котиби М. З. Ҳамидхонов «Академиянинг ўтган йилги фаолияти ва бу йилги проблематематик плани тўғрисида» ҳисобот доклад қилди.

Йиғилишда иштирок этган олимлар, илмий ходимлар ҳисобот докладИ юзасидан бўлган музокараларда сўзга чиқдилар.

Коммунистик меҳнат зарбдори Н. Седунов 33 йилдан буён Тошкент тепловоз депосида деталчи бўлиб ишлайди. Бу моҳир ишчининг кўпгина рационализаторлик таклифлари ишлаб чиқаришга жорий этилган.

В. Ломовцев фотоси

● КОРХОНАЛАР БИР МЕЪЁРДА ИШЛАСИН

ҚУВВАТЛАРДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНАЙЛИК

Беш йиллик тўртинчи йилининг биринчи квартали тўгади. Шаҳар статистика бошқармасига ҳар бир корхонанинг давлат планини қандай бажараётганлиги ҳақида маълумот келди.

Планлаштиришнинг янги системасида иш олиб борган завод, фабрикалар бошқа корхоналардан кўра яхши ишлаганликларини, ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан бирмунча кўп маҳсулот ишлаб чиқарганликлари ва реализация қилганликларини қувонч билан тилга олса бўлади.

Иқтисодий ислоҳот иш услуби ва ишлаб-чиқаришни бошқариш методларида ўзининг ижобий самарасини кўрсатди. Планлаштиришнинг янги шароити хўжалик ходимларидан ишга ташаббускорлик ва ҳаракатчанлик билан ёндошишни талаб этади.

Ишни шундай олиб борган, аниқ иқтисодий ҳисоб-китобни йўлга қўйган, техника саводини оширган, резервларни ишлаб чиқариш хизматига бўйсундирган, зарур масалаларни оқилона ҳал этабилган корхоналар машаққатли қиш кунларида ҳам ютуқларга эришдилар.

— «Ташавтомаш» трактор-йиғув, «Таштекстильмаш, рўзғор холодильниклари, «Компрессор», «Гидрометприбор», Охунбобоев номли пахтани қайта ишлаш, 2-автомобиль ремонти заводлари, шулар жумласидан.

— «Қизил тонг», «Юлдуз, «Учқун», 1, 2-пойафзал, 2, 3-тикувчилик, Тошкент ўйинчоқ, «Ўртоқ», устки трикотаж, «Шарқ» ва «Ватан» мебелчилик фирма ва фабрикалари;

— тўқимачилик, «Ташкентвино», нон-булка, сут, 1, 2, 4-ун комбинати, хладокомбинат, «Ўзбекистон» кўн ишлаб чиқариш бирлашмаси ва бошқа корхоналар яхши натижаларга эришдилар.

Шу билан бир қаторда шаҳримизда маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш планини бажара олмаган корхоналар ҳам оз эмас. Биргина Ҳамза районида бундай корхоналар сони ўнтага етади, Октябрь районида 9 та, Куйбишев районида 8 та, Фрунзе районида 5 та. Ана шу корхоналарнинг ҳар бири давлатга ўнлаб ва юзлаб минг сўмлик саноат маҳсулотлари етказиб бера олмади. Айниқса, 4 ва 8-темир-бетон буюмлар заводининг, «Электробитприбор», шина-ремонт, подшипник, 1-ёғочни қайта ишлаш, «Сантехоборудование», 2-пиво заводининг хўжалик фаолиятлари жуда қониқарсиздир.

Бу корхоналар шу йилнинг январь, февраль ва март ойларида маҳсулот реализация қилиш планларини таъминлай олмадилар. «Главташкентстрой»га қарашли саноат корхоналарида ҳам аҳвол бундан яхши эмас.

Район партия комитетлари, бошланғич партия ва касаба союз ташкилотлари ана шу заводлар, фабрика ва ташкилотларнинг орқада қолиш сабабларини чуқур ўрганишлари керак.

I квартал сабоқларидан ҳар бир корхона 1969 йилнинг иккинчи квартали учун ўзларига хулоса чиқариб олишлари, биринчи ярим йиллик халқ хўжалиги планларини муваффақиятли бажаришлари керак.

Ишчилар коллективлари 1969 йилга янги марралар белгилаб олганлар. Улар социалистик мажбуриятларни муҳокама этиб қабул қилганлар. Мусобақадошларнинг кўпминг кишилик армияси янги ижодий изланишлар олиб бормоқда. 1 Майни, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш, беш йилликни муддатидан илгари бажариш — тошкентликларнинг шиори бўлиб қолмоқда.

* * *

Қуйида 1969 йил биринчи кварталида маҳсулот реализация қилиш планини бажара олмаган шаҳардаги баъзи бир корхоналарнинг номларини келтирамиз. Бу маълумотлар шаҳар статистика бошқармасидан олинган.

КУЙБИШЕВ РАЙОНИ БЎЙИЧА

(планга нисбатан процент ҳисобида)

«Ўзбекхлопкомаш» заводи	—73	процент;
2-ёғочни қайта ишлаш заводи	—67	»
4-қурилиш материаллари комбинати	—52	»
4-темир-бетон буюмлар заводи	—49	»
9-қурилиш материаллар комбинати	—45	»

ЛЕНИН РАЙОНИ БЎЙИЧА

Электротехника заводи	—75	процент;
Асфальт-бетон заводи	—38	»
«Электробитприбор» заводи	—79	»
Вагон-ремонт заводи	—27	»

ОКТЯБРЬ РАЙОНИ БЎЙИЧА

Шина-ремонт заводи	—61	процент;
10-авторемонт заводи	—84	»
Дурадгорлик буюмлари заводи	—29	»
2-уйсозлик комбинати	—34	»
Керамзит заводи	—32	»

КИРОВ РАЙОНИ БЎЙИЧА

Подшипник заводи	—85	процент;
Темир излар пайвандлаш поезди	—87	»

ФРУНЗЕ РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Отделстрой»нинг қурилиш материаллари комбинати	—44	процент;
1-ёғочни қайта ишлаш заводи	—54	»
1-темир-бетон буюмлар заводи	—89	»

ЧИЛОНЗОР РАЙОНИ БЎЙИЧА

2-пиво заводи	89	процент;
8-темир-бетон буюмлар заводи	—36	»
«Жильстрой»нинг қурилиш материаллари комбинати	—26	»

СЕРГЕЛИ РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Минтрансстрой»нинг ишлаб чиқариш корхоналари комбинати	—54	процент;
Сергели карьери	—28	»

ҲАМЗА РАЙОНИ БЎЙИЧА

Қуйлиқ асфальт-битум заводи	—48	процент;
«Главташкентстрой»нинг 1-уйсозлик комбинати	—25	»
Санитария-техника ускуналари заводи	— 65	»
2-темир-бетон буюмлар заводи	—55	»

БУЮК ПОЧИННИНГ 50 ЙИЛЛИГИ

МОСКВА. 9 апрель. (ТАСС). Бугун Союзлар Уйининг колонна залида Москва шаҳри саноат, транспорт ва қурилишидаги социалистик мусобақа илғорларининг дастлабки коммунистик шанбаликлар 50 йиллигига бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди.

Залда пойтахт ишчилар синфининг энг яхши намояндалари, коммунистик меҳнат зарбдорлари, жамоатчилик вакиллари ўтиришибди.

Йиғилишни касаба союзлари Москва шаҳар советининг раиси Л. В. Петров очди.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Москва шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин нутқ сўзлади.

Янгги газеталарда

◆ **КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Совет Иттифоқида СССР ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан меҳмон бўлиб турган Румыния Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Румыния Социалистик Республикасининг ташки ишлар министри К. Мэнескуни 9 апрелда қабул қилди.**

Уртоқлик вазиятида ўтган суҳбат вақтида ҳар икки мамлакат ўртасидаги дўстона муносабатлар ва қардошларча ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш масалалари, шунингдек, социалистик мамлакатлар ўртасидаги бирликни мустаҳкамлаш масалалари муҳокама қилинди.

ОҚ БУЛОҚ ШАҲАРГА ОҚАДИ

Пойтахт шаҳримиз атрофидаги қишлоқлардан сут булоқлари бетиним оқиб турибди. Оқбулоқ деб таърифлаганларича бор. Биргина Чиноздаги совхоз техникумидан шаҳримиз аҳолиси учун ҳар куни 14 минг килограмм сут келтирилмоқда. Шу хусусда сут товар фермаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Эргаш Даданов бундай дейди:

— Шаҳарликларга серқаймоқ сут етказиб беришни ўзимизнинг олижаноб бурчимиз деб биламиз. Шунинг учун ҳам сутни тобора кўпайтиряпмиз. Фермалардан ҳар куни шаҳарга 14 тонна сут чиқарилиб турибди. Тошкент аҳолисига гўшт етказиб бериш бўйича белгиланган ярим йиллик план ҳам эрта-индин бажарилади.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

КВАРТАЛЛАР ЎҚҚА ТУТИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 8 апрель. (ТАСС). Иорданиянинг Қизил денгиздаги порти—Тинч Акаба шаҳрига Исроил авиацияси ҳужуми натижасида икки киши ўлди ва тўққиз киши ярадор бўлди. Бугун эрталаб Исроилнинг қирувчи — бомбардимончи самолётлари, деди Иордания қуролли кучларининг расмий вакили, — Акаба кварталларига ракета отиб, 13 уйни вайрон қилди, шаҳар черкови билан мактабга шикаст етказди.

МАХФИЙ ВАЗИЯТДА

ПЕКИН, 8 апрель. (ТАСС). «ХКПнинг Бутунхитой IX съезди» бу ерда саккиз кундан бери давом этмоқда. Лекин съезднинг очилганлиги тўғрисидаги биринчи ахборотдан ва президиум аъзоларининг рўйхатидан ташқари, съезднинг ёпиқ эшиклари ичкарисида нималар бўлаётганлиги тўғрисида ҳеч қандай маълумот эълон қилинмади. Пекин радиоси бир неча кун мобайнида «ХКП Бутунхитой IX съезди президиуми секретариатининг информацион ахбороти»ни қайта-қайта эшиттириш билан чекланди.

Маълумотлар йўқлиги сабабли чет эллик кузатувчилар озмоз фактларгагина асосланган шарҳларни тарқатиб турдилар. Чунончи, чет эллик журналистлар қилган ҳисобларга кўра, 1956 йилги VIII съездда сайланган ХКП Марказий Комитетининг 180 аъзоси ва аъзоликка кандидатидан ҳозирги съездда атиги 44 киши ҳозир бўлган.

Президиум аъзоларининг рўйхатига, шунингдек съезд очилиши тўғрисидаги телевизион хроникага қараганда, делегатларнинг ярмидан кўпи ҳарбийлар эканлиги кўриниб турибди.

Агентликларнинг хабар беришича, съездда ҳеч қандай чет эл делегацияси қатнашмаётир.

● Пойтахтимиз меҳмонлари

Венгриялик олим

Бугун Венгрия Халқ Республикасининг пойтахти — Будапештдаги изотоплар институтининг аспиранти Ласло Лакеши ватанига жўнаб кетди.

Ёш венгер олими Тошкентда бир ой бўлди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ядро физикаси институтида практика ўтказди.

Институт директорининг ўринбосари Ғ. С. Мажидов ўзи мудирлик қилаётган ядро процесслари лабораториясида Ласло Лакешига яқиндан ёрдам берди. Меҳмон олим лабораторияда гамма қурилмаси ёрдамида кўп нарсаларни ўрганди.

Венгер олими Тошкентда меҳмондўстлик билан кутиб олингани ва қулай шароитлар яратиб берилганидан жуда мамнун бўлди.

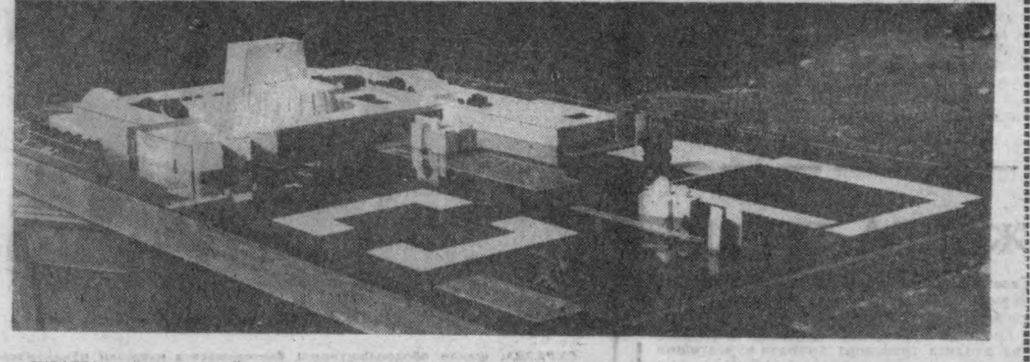

СУРАТДА: пойтахт ижодий союзлари Уйининг биноси. Бу архитектура комплекси Навоий кўчасида, Шайхонтовур яқинида қад кўтаради.

Э. Эшенбах фотоси.

● Трамвай-троллейбус бошқармасида

Авлодлар учрашуви

ТОШКЕНТ трамвай-троллейбус бошқармасининг 2-депосида салкам 40 йилдан бери ҳалол меҳнат қилиб, ҳозирда кўп йиллик самарали меҳнатининг гаштини сураётган кекса коммунистлардан С. Саиджалолов, А. Мақсудхўжаев, А. Муҳамедов, И. Маҳмудов, Т. Неъматбоевлар ёшлар ҳузурига меҳмон бўлиб келдилар.

Кекса коммунистлар ёшларга депонинг ташкил қилиниши, ўз меҳнат фаолиятларини қандай бошлаганликларини гапириб бердилар.

Ёшларни оталар ишига ҳамиша содиқ бўлишга, коммунизмнинг муносиб қурувчилари бўлиб етишиш учун астойдил меҳнат қилишга даъват этдилар.

Коммунистик меҳнат цехи номини олиш учун курашаётган дурадгорлик цехининг бошлиғи Р. Ҳошимов депо ёшлари ҳамиша оталар ишига содиқ эканлигини, ёшларнинг ленинча меҳнат вахтасида эришаётган ажойиб ютуқлари ҳақида гапириб берди.

Депо бошланғич партия ташкилоти авлодлар учрашувларини тез-тез ўтказиб туришга қарор қилди.

Коммунистлар муҳокамасида

ДЕПО коммунистларининг очиқ партия мажлиси бўлиб ўтди. Коммунистлар ўзларининг очиқ партия мажлисларида йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш ва йўлдан фойдаланиш бўлими коллективининг вазифалари ҳамда пассажирлар ташиш давлат планининг бажарилиши ҳолати ва меҳнат интизоми ҳақидаги масалаларни муҳокама қилдилар.

Кун тартибидаги масалаларни муҳокама қилишда Тошкент трамвай-троллейбус бошқармаси бошлиғи Н. Подгорнов, бошланғич партия ташкилотининг секретари М. Бобожонов, Октябрь район йўл ҳаракати бошлиғи Р. Йўлдошев, коммунистлардан слесарь В. Бакаев, мастер Қ. Назаров ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқиб, пассажирларга маданий хизмат кўрсатишни янада яхшилаш соҳасидаги таклиф ва мулоҳазаларини айтдилар.

Коммунистларнинг очиқ партия мажлиси йўловчиларга маданий хизматни янада яхшилашга қаратилган қарор қабул қилди.

Вьетнам билан бирдамлик

ДЕПО коммунист ва комсомоллари қаҳрамон Вьетнам халқи билан бирдамлик куни ўтказдилар. Шу куни депо ишчиларининг қаҳрамон Вьетнам халқи билан бирдамликка бағишланган кўпминг кишилик митинги бўлиб ўтди.

Митингда сўзга чиққан электрослесарь П. Шадрин, трамвай ҳайдовчи Г. Девочкина, А. Виденин ўртоқлар америкалик босқинчилар ва Сайгон қўғирчоқ ҳукуматининг олиб бораётган адолатсиз урушини лаънатладилар.

Ишчилар курашаётган қаҳрамон Вьетнам халқи билан бирдамлик билдириб, ўзларининг бир кунлик иш ҳақини Вьетнам халқига ёрдам фондига юборишга қарор қилдилар.

Шу куни депонинг 950 ишчиси одатдаги иш кунидек ғайрат кўрсатиб меҳнат қилди.

Ленинча шанбалик

КОММУНИСТ ва комсомоллар 12 апрель — коммунистик шанбаликнинг 50 йиллиги кунига қизғин ҳозирлик кўрдилар. Шанбалик плани тузиб чиқилди.

Шу куни депо коллективи иккита вагонни ремонтдан чиқаради. Бешта вагонни сифатли қилиб бўяйди. Депо атрофидаги боғ ва гулзорларга 70 та мевали дарахт ва 500 дона гул кўчати экилади.

Олдинги сафларда

БАҲОР байрами 1 Май шарафига социалистик мусобақани қизитиб юборган депо коммунистлари меҳнатда ажойиб ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Умумхалқ социалистик мусобақасида коммунист В. Шадилников бошлиқ коммунистик меҳнат цехи, коммунистлардан П. Нурмуҳамедов, Қ. Назаров, Р. Ҳошимов ва бошқалар, айниқса, ўрнак бўлмоқдалар. Улар кундалик топшириқларини 130—140 процентга етказиб бажариш билан биргаликда, коммунистчасига яшаш ва ишлаш намуналарини кўрсатмоқдалар.

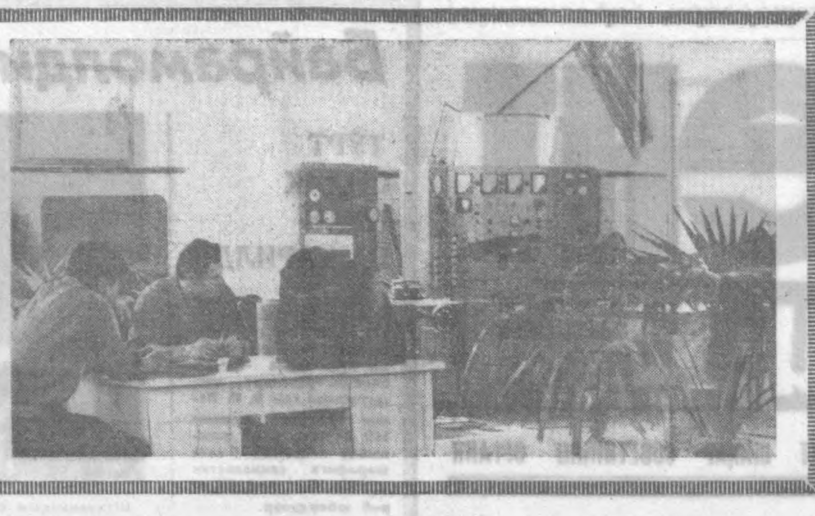

Тошкент тепловоз депосида ишлаб чиқариш маданиятига алоҳида аҳамият берилган. Корхонанинг цехлари ёруғ ва озода. Бир қанча цехларда манзарали ўсимликлар парвариш этилади. Корхона территорияси кўкаламзорлаштирилган.

СУРАТДА: депонинг электр жиҳозлари цехи.

В. Ломовцев фотоси.

УЛУҒБЕКНИНГ СИЙМОСИ ҚАНДАЙ БЎЛГАН?

ЭНДИ бу саволга анча аниқ жавоб бериш мумкин. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Г. А. Пугаченкова XV асрдаги Самарқанд машҳур астрономининг ҳаёт чоғидаги тасвирини излаб топишга муваффақ бўлди.

Тузган юлдуз жадвалларининг ғоят аниқлиги илм оламини ҳайратда қолдирган Улуғбек ўз оиласи аъзолари ва сарой аҳллари қуршовида ишланган миниатюра расмда акс эттирилган. Мазкур асарнинг асл нусхаси сақланаётган Вашингтондаги Фрир санъат галереяси мазкур миниатюра фото суратини илтифот билан Г. А. Пугаченковага топширди.

Пугаченкова ўтказган тадқиқотлар бу миниатюра Самарқандда XV асрнинг 40 йиллари бошларида, 1441 йилда ишланганлигини кўрсатди. Ҳозирга қадар олимларимиз Улуғбек тасвирини XVI ва XVII асрларнинг миниатюралари орқали билишарди.

Г. А. Пугаченкованинг фикрича бу миниатюра Самарқанд миниатюра мактаби бўлганлигини жуда катта ишонч билан исботлайди. Ҳозирга қадар олимлар Ўрта асо шарқ миниатюралари Ҳирот ёки Шероз мактабларида яратилган, деб келишарди. Энди, деди Г. А. Пугаченкова, ана шу мактабларда яратилган асарларни янада диққат билан ўрганишга тўғри келади. Уларнинг бир қисми Самарқанд миниатюра мактабида яратилган бўлиши мумкин. Республикамиз олимларининг топган бошқа миниатюралари ҳам бундай мактаб борлигини кўрсатмоқда.

А. ЕРШЭВ, (ЎзТАГ).

● *Бизнинг интервью*

Юксак унумли машиналар

Мухбиримиз Тўқимачилик машинасозлиги махсус конструкторлик бюросининг «Таштекстильмаш» заводида иш олиб бораётган бўлимининг бошлиғи А. Гурьянов билан суҳбатда бўлиб, тўқимачилик машинасозлигининг истиқболи ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди.

КОММУНИСТИК жамиятнинг моддий-техника базасини яратишда мамлакатимизнинг барча саноатини, жумладан тўқимачилик саноатини тараққий эттириш ва такомиллаштириш жуда муҳим аҳамият касб этади. Дунёда энг такомиллашган ва кучли совет тўқимачилик саноатини ривожлантиришда ва такомиллаштиришда «Таштекстильмаш» заводи Тўқимачилик машинасозлиги махсус конструкторлик бюроси билан ҳамкорликда иш олиб боряпти.

Дунё бўйича ишлаб чиқарилаётган тўқимачилик маҳсулотларининг, жумладан ип газламаларнинг 15 процентини СССР етказиб беряпти. Умуман мамлакатимизда ҳар йили 9 миллион метр ип газлама, жун ва бошқа газламалар, трикотаж тўқиб чиқарилмоқда. Бизда ишлаб чиқарилаётган тўқимачилик маҳсулотлари аҳоли жон бошига 38 метрдан тўғри келмоқда.

Ҳозир 1970 йилга бориб, ҳар бир киши бошига 55 метрдан газлама ишлаб чиқариш вазифаси қўйилган.

Урчуқсиз (халқасиз) ип йигиришнинг машҳур усулларидан бири ҳисобланган пневмомеханик усул ҳозирги вақтда мамлакатимизда бўлганидек, чет мамлакатларда ҳам кенг қўлланилмоқда. Чунки, ип йигиришнинг пневмомеханик усули йигирув машиналари иш унумдорлигини бир ярим бараварга, меҳнат унумдорлигини 1,5—1,8 баравар ошириш билан бирга, ишлаб чиқарилаётган ҳар бир маҳсулотга сарфланадиган капитал жамғарма ҳажмини 10 процентгача камайтириш имконини беради.

Тўқимачилик машинасозлиги махсус конструкторлик бюроси ҳозир ишлаб чиқаётган ип йигиришнинг пневмомеханик усули жуда истиқболли. Бу усул юқори сифатли, чидамли, шунинг билан бирга чиройли газламалар, трикотаж буюмлари, пайпоқ ишлаб чиқаришнинг ассортиментини ошириш ҳамда ғалтак ипларнинг юқори сифатли бўлиш имконини беради. Ҳозирги вақтда бизда катта тезликда ип пишитадиган механизмлар яратиш юзасидан жуда кўп фикрлар ва таклифлар мавжуд. Ана шу асосда тўқимачилик машинасозлиги махсус конструкторлик бюросида тез пишитиш машиналари яратиш бўйича ишлар олиб боряпти. Янги йигирув-пишитув машиналари конструкцияси нинг бир мунча рациональ бўлиши, бу машиналардан фойдаланиш сифатини оширади.

Тўқимачилик машинасозлиги махсус конструкторлик бюросининг коллективи ипни янги усулда йигириш ва пишитиш вазифасини ҳал этиш учун прогрессив пиликлаш ва пилта-пиликлаш машиналари яратиш зарур, деб ҳисоблайди. Бу машиналарда пневмомеханик йигирув принципларини қўллаш мўлжалланмоқда. Бу масалаларнинг муваффақиятли ҳал этилиши меҳнат унумдорлигини кўп марта ошириш имконини беради.

Тошкентдаги рўзғор холодильниклари заводи ишчилари байрамолди меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар.

СУРАТДА: заводнинг бош йиғув конвейерида янги «Оазис-2» холодильникларини йиғиш пайти. Олдинги қаторда илғор ишчилардан Эркин Саъдуллаев ва Николай Потанов ўртоқлар.

«Узсельхозтехника»нинг Меҳнат Қизил байроқ орденли Тошкент ремонт-механика заводида колхоз ва совхозларнинг қишлоқ хўжалик техникаси ремонти авжида.

СУРАТДА: корхонанинг мотор цехида трактор двигателларини ремонт қилиш пайти.

ЎЗ ИШИНИНГ УСТАЛАРИ

НАВОИЙ кўчасида янги қурилаётган 4 қаватли турар жой биносида иш қизғин олиб борилмоқда. Бинога 2-пардозлаш трестига қарашли 29-қурилиш бошқармасининг қўли гул қурувчилари сайқал беришяпти.

— Бу бинода пардозлаш ишлари бошланганига ҳали ўн беш кун бўлгани йўқ,— дейди участка прораби Р. Сайдаметов.— Лекин аҳил коллективимиздаги 70 га яқин қурувчи анчагина ишларни бажариб қўйишди.

Бу объектда Миша Буричкин бошчилигидаги дурадгорлар бригадаси, Горячев ва ота-бола Горбуновлар бошлиқ сувоқчилар бригадаси ғайратшижоат билан ишламоқдалар.

Қурилиш прораби Сайдаметов янги турар жой биноси 2 квартал охиригача фойдаланишга топширилишини айтди.

Ж. КАРИМОВ.

● ХАЛҚ КОНТРОЛИ АМАЛДА

ҲАММАМИЗНИНГ ИШИМИЗ

● ШАҲАРНИ ОБОДОНЛАШТИРИШ ВА КЎКАЛАМЗОРЛАШТИРИШ, САНИТАРИЯ ЖИҲАТИДАН ТАРТИБГА КЕЛТИРИШ ОЙЛИГИ ДАВОМ ЭТМОҚДА.

● ШАҲАРНИ ТОЗАЛАШДА БАРЧА РЕЗЕРВЛАР ИШГА СОЛИНСИН.

● УМУМХАЛҚ ҲАШАРИГА КЕНГ ЙЎЛ.

Тошкентда мисли кўрилмаган ўзгаришлар рўй берди. Шаҳар маркази ва атрофида ўнларча кварталлар қад кўтарди, минглаб ҳамшаҳарларимиз ҳовли тўйлари ўтказди. Лекин ёз кунлари соя-салқинда ўтириш, гул атридан баҳра олиш учун шу уйлар атрофини кўкаламзорлаштириш керак. Бу вазифани аҳоли кўмагисиз бажариб бўлмайди. Кўп ҳамшаҳарларимиз буни тушуниб, бўш вақтларида ўз ҳовлиларини ободонлаштирмоқдалар.

Бу йилги баҳор В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги арафасидаги баҳордир, В. И. Ленин иштирок этган дастлабки шанбаликларнинг — Буюк починнинг 50 йиллик баҳоридир. Кўпгина ҳамшаҳарларимиз: «Ҳар ким лоақал биттадан кўчат ўтқазсин»,—деган шиорни ўртага ташладилар.

Маълумки, 5—6 апрелда кўпгина ЖЭКлар ва уй комитетлари шанбалик ва якшанбалик ўтказдилар. Ц-7 микрорайонида ҳашар қандай ўтди? Аҳоли болалар билан биргаликда ҳовлиларни тозалади, йўллар, ариқлар тозаланди, юзлаб кўчатлар, минглаб гуллар экилди. Шу йилнинг ёзидаёқ айрим уйлар боғ ва гулларга бурканади, деб айтиш мумкин.

Афсуски, ўз ҳовлиларини ободонлаштиришда ҳамма ҳам иштирок этди деб бўлмайди. Чимкент кўчасидаги 9 ва 11-уйларда яшовчилар Фитерман, Борщ, шу кўчадаги 1, 2, 7, Шевченко кўчасидаги 12, 14-уйларда яшовчи айрим кишилар шанбаликка чиқишдан бош тортдилар.

Айрим оилалар микрорайонни турли хил кўмакчи қурилмалар билан тўлдириб ташлаганлар. Масалан 13-уйда яшовчилар йўлка устига айвон қуриб олишган. Ҳар ер-ҳар ерга гараж қуриб қўйишган. Чимкент кўчасидаги 2-уйнинг учинчи қаватида яшовчи Зимон ўз балконини панжара билан тўсиб қўйипти.. Ц-7 микрорайонидаги 110-мактаб атрофи чиқиндилар билан тўлиб ётибди.

«Висотстрой» трестига қарашли 17-қурилиш бошқармасининг бинокорлари ҳам атрофнинг ифлосланишига сабаб бўлмоқдалар. Кимнингдир айби билан Шевченко кўчасининг ёнидаги, бензоколонка қаршисидаги катта майдон ахлатхонага айланиб қолган. «Союзтелефонстрой» қурилиш-монтаж бошқармасининг қурувчилари ҳам «ҳунар» кўрсатишган. Улар Ўзбекистон кўчасини қазиганлари қишда эди, ҳамон кўмилгани йўқ.

Микрорайонда яшовчи кўпгина кишилар ўз шахсий ва хизмат жойи автомобилига эга. Улар тўғридан тўғри микрорайон ичида машинани ғириллатиб юришади. Чимкент кўчасидаги 3-уйда турувчи Ленин район саночисткасининг раҳбари ўртоқ Галкина ҳар куни юк машинасида микрорайонни айланиб чиқади.

Кўпгина йўлка ва ариқлар ремонтга муҳтож бўлиб қолганини айтиш керак. Қурувчилар берган ваъдаларини бажаришмаяпти. Айрим кишилар эса ўз болалари ниҳолларни синдириб ташлаётганига эътибор бермаяпти. Қурувчилар болалар майдончаларини кичкинтойлар ўйнасин деган ниятдан қуришган-ку, ахир.

Ниҳоят яна бир гапни айтиш керак. Илгарилари Ц-7 микрорайони атрофида кўплаб дорихоналар, нон дўконлари бўларди. Ҳозир эса дори учун Руставели ёки Навоий кўчасига қатнаш керак. Нон дўконлари жуда оз. Тўғри, микрорайон ўртасида турли-туман будкалар қад кўтаряпти.

Дарвоқе, Шевченко кўчасидаги янги гастроном доимо ифлос бўлади. Бу эса магазин директорини ҳам, шу уйда яшовчи аҳолини ҳам ташвишга солмаяпти.

Шуни айтиш керакки, 16-ЖЭК шанбалик ўтказишга жиддий эътибор бермади. Аҳоли томонидан майдонни тозалаб, тўпланган ахлат чиқариб ташланмади.

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетлари 25 мартдан бошлаб ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ойлигини ўтказишга қарор қилган эди. Мана энди икки ҳафта ўтиб кетди. Кўчат ўтқазишнинг энг қулай кунлари ўтиб бормоқда. Буни ҳар ким, турар жой органларининг бошлиқлари ҳам унутмаслиги керак.

12 апрель Буюк почин бошланган куннинг 50 йиллик куни коммунистик шанбаликнинг умумхалқ юбилейи бўлиб қолиши керак. Шанбаликни намунали даражада ўтказиш зарур.

Ободонлаштириш ҳар биримизнинг ишимиздир.

А. МУҲАМЕДОВ,
шаҳар халқ контроли комитетининг штатсиз бўлим мудири.

Экскаватор заводининг машинасозлари бу йил мамлакатимиз халқ хўжалиги учун 1200 Э—304В маркали янги пневматик бошқарилувчи экскаватор тайёрлаб беради. Шу кунларда заводнинг бош йиғув цехидан ўнларча янги машиналар чиқмоқда.

СУРАТДА: йиғув цехида экскаватор двигателларини йиғиш пайти. Олдинги қаторда илғор слесарь Д. Тискэ.

СУРЪАТ ОРТЯПТИ

Репортаж

ШАҲРИМИЗДАГИ 5-темир-бетон буюмлари заводидамиз. Оғир тошли кўтарма кранлар тинимсиз ҳаракатда. Пўлат чангалида турли хил темир-бетон буюмлари махсус жойга етказиб қўйилмоқда. Атрофда иш қизғин, меҳнат симфонияси янграйди. Айниқса, арматура цехида меҳнат авжида. Баланд гавдали бир киши махсус контактли пайвандлаш станоги олдида. Ингичка диаметрли симлардан тўр тайёрламоқда. Иккинчи киши арматура ўлчаяпти, яна бири кесаяпти.

Бу цехда ҳаммаси бўлиб 50 ишчи бор. Иш икки сменада олиб бориляпти. Ўтган йилги планларини ўринли адо этганмиз. Бу йил эса январь ва февраль ойи планларини бажара олмадик. Шуни ҳисобга олиб, март ойида ишни янада жадаллаштириб юбордик. РП-1-1 (КГБ) каркасларини кўплаб ишлаб чиқара бошладик. Каркаслар махсус цехларда темир-бетон каркасларга айланади ва қурилиш объектларига жўнатилади.

— Ҳар бир ишчи ўрта ҳисобда неча тонна металлни қайта ишлаб чиқаради?

Ёз мавсумида 10 тоннага, қиш кунлари 7 тоннага яқин арматура ишлаб чиқарадилар.

Цех бошлиғи Пулос Деоргис бизни ветеран ишчилар билан таништирди.

— А. Моркудис, С. Евдокиевлар заводимизда деярли 9 йилдан буён ишлаб келмоқда. Ана у Галина ва Антонина Родиналар моҳир пайвандчи қизларимиздан, — деди цех бошлиғи пайвандлаш билан машғул қизларни кўрсатаркан. Ҳа, опа-сингил Галина билан Антониналар цехнинг фахри ҳисобланар экан. Улар йўғон диаметрли арматуралардан колонналар тайёрлашмоқда. «Сирли чўп»ларидан тинимсиз учқун сачратади. Улар шаҳар ҳунар техника билим юртини битказиб келганига ҳали кўп бўлгани йўқ, аммо тез кунда заводнинг машъал ишчиларига айландилар.

— Пулос Деоргис, коллективингиз улуғ доҳий В. И. Лениннинг 100 йиллигини қандай кутиб оляпти?

— Доҳий В. И. Лениннинг туғилган кунининг 100 йиллигини коллективимиз меҳнат совғалари билан қарши оладилар. Пландан ташқари 7 тонна арматура ишлаб чиқариб, юбилейга совға қиламиз. Завод азаматлари беш йилликнинг тўртинчи йилида янги марралар сари дадил одимлар ташламоқда.

С. ҚЎЧҚОРОВ,
М. ҚУРБОНОВ.

СУРАТДА: шаҳар ободонлаштириш бошқармасига қарашли кўкаламзорлаштириш ҳамда ўсимликларни ҳимоя этиш идорасининг 1-участка ишчиларидан бир группаси Революция хиёбонидаги гулларни парвариш қилаётир.

М. Нуриддинов фотолари.

МАҲАЛЛАЛАР ТАШАББУСИ

Кўкча даҳаси аҳолисини зилол сув билан таъминлайдиган анҳор деярли қаровсиз ҳолда ётган эди.

— Биз ўзимиз чопамиз, тозалаймиз,— дейишди ундан сув оладиган маҳалла меҳнаткашлари.

Биров белкурак, биров кетмон, яна бошқаси замбил кўтариб, анҳор томон борди. Орадан кўп ўтмай иш қизитиб юборилди. Айниқса, бу соҳада Октябрь районидаги Оқтепа маҳалласи (комитет раиси Саъдулла Ҳабиров) меҳнатсеварлари ғайрат кўрсатишди. Улар анҳорнинг Кўкча Оқтепаси гузари яқинидаги қисмини тозалашди, саёз жойларини чопишди.

Умумхалқ ҳашарида ўнлаб кекса-ёш фаол қатнашди.

„ТОШКЕНТ ОҚШОМИ“ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

Газетамизнинг ўтган йили 269-сонида босилган юқоридаги сарлавҳали материалда 8- ва 11-трамвайларнинг аҳолига кўнгилдагидек хизмат кўрсатмаётганлиги танқид қилинган эди.

«ЖОНГА ТЕГДИ»

Газетага келган жавобда кўрсатилишича, материал ҳаракат хизмати бошқармаси диспетчерларининг йиғилишида муҳокама қилинди. Газетада кўрсатилган фактлар тасдиқланди ва аҳолига транспорт хизмати кўрсатишни яхшилаш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

ТАБАРРУК ДЕКРЕТ

БУНДАН 50 ЙИЛ МУҚАДДАМ 1919 ЙИЛ, 10 АПРЕЛДА В. И. ЛЕНИН ЧЕЧАККА ҚАРШИ МАЖБУРИЙ ЭМЛАТИШ ҲАҚИДАГИ ДЕКРЕТГА ҚЎЛ ҚЎЙГАН ЭДИ.

ЮҚУМЛИ касалликларга қарши муваффақиятли курашнинг ташкил қилиниши совет соғлиқни сақлаш органларининг жиддий ютуқларидан биридир. Вабо, қайталовчи терлама ва чин чечак каби ўта хавфли касалликлар мамлакатимизда аллақачон йўқ бўлиб кетган. Ҳолбуки бу касалликлар Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатларида ҳали кўп тарқалгандир. Совет медицинаси йўқ қилиб юборган касалликлардан энг қадимгиси ва энг хавфлиси — чин чечак эди. Бу касаллик ер юзида, жумладан, Ўрта Осиёда жуда кўп одамнинг ёстиғини қуритиб юборарди.

Олимлар чин чечак дастлаб Осиё ва Африка қитъасидаги баъзи мамлакатларда пайдо бўлган ва кейинчалик Европа ҳамда Америкага ўтган деб ҳисоблайдилар.

Тўла бўлган маълумотларга қараганда, XVIII асрда Ғарбий Европада бу касалликдан йил сари ўрта ҳисобда тўрт юз минг одам ҳалок бўлиб турган. Осиёда эса, кишилар бундан икки баравар кўп ўлган.

Шуни айтиб ўтиш керакки, XVIIIасрда Ғарбий Европанинг энг катта шаҳарлари, яъни Лондон билан Париж аҳолисининг ярми, бу касаллик оқибатида чўтир бўлган. Россияда эса шу вақтда ҳар йили ярим миллион одам, яъни аҳолининг бир ярим проценти ана шу касалликдан нобуд бўлган. Болалар ҳаммадан кўра кўпроқ касал бўлар эди: янги туғилган болаларнинг тахминан ярми чин чечак билан оғрир эди.

Кўп асрлар давомида одамлар чечакка қарши кураш чораларини излаб келдилар. Кўп йиллик кузатишлар натижасида чин чечак билан оғриган (касаллик енгил ўтган бўлса ҳам) кишилар қайта оғримасликлари аниқланди.

Ўрта Осиёда бемордан соғ кишиларга, айниқса, болаларга чечакни атайин юқтириш учун уларнинг бурнига чечак қотирма пўстларини суртиш, чечак пуфакчаларидан олинган суюқликни турли моддаларга аралаштириб, тилинган терига суртиш йўли билан юқтириш кўп қўлланилган. Чечакни сунъий юқтириш кўпинча касалликнинг енгилроқ ўтишини таъминлаган бўлса ҳам баъзида касаллик оғир формада ўтиб, оқибати ўлимга олиб келганлиги ҳам маълумдир.

XVIII асрда (1796) инглиз врачи Эдуард Дженнер чин чечакка ўхшаш касаллик сигирларда ҳам бўлишини, улардан эса одамларга юқишини пайқади. Сигир чечаги одам чечагига қарама-қарши ўлароқ, кишиларда енгил касалликка сабаб бўлади. Сигир чечаги билан оғриб ўтган кишилар одам чечаги билан оғримайдиган бўлиб қолади.

Дженнер ана шу кузатишларга асосланиб, кишиларни чин чечак билан оғришдан сақлаш учун уларнинг терисига сигир чечагининг пуфакчаларидан суюқлик (лимфа) олиб суриш-ни— эмлашни таклиф этди. Дженнернинг кашфиётини бошқа олимлар ҳам тасдиқладилар, шундан кейин чин чечакка қарши эмлаш бир қанча мамлакатларда қўлланила бошланди.

Бундан 50 йил муқаддам 1919 йил 10 апрелда В. И. Ленин чечакка қарши мажбурий эмлатиш ҳақидаги декретга қўл қўйди. Бу қарор мамлакатимизнинг ҳамма жойида амалга оширила бошланди.

Чин чечак касаллиги 1937 йилдаёқ Совет Иттифоқида, жумладан, Ўзбекистон территориясида ҳам тамомила йўқ қилинди.

Бу ютуқ билан қонуний фахрланса бўлади, аммо хотиржам бўлиш асло мумкин эмас. Чунки чин чечак Осиё, Африка ва Латин Америкаси давлатларида, айниқса, қўшни мамлакатларда (Ҳиндистон, Покистон ва Афғонистон) ҳали йўқотилгани йўқ.

Чечакка қарши мажбурий эмлаш ҳақидаги қонуннинг тўла бажарилганлиги туфайли, СССРда чин чечак томомила йўқотилди.

Чечакка қарши мажбурий эмлатиш ҳақидаги декретга В. И. Ленин имзо чекканлигининг 50 йиллигини Совет медицина ходимлари ўзларининг катта бир байрамларидек нишонлаётганликлари билан бахтиёрлар.

А. УСМОНХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон эпидемиология, микробиология ва юқумли касалликлар илмий- тадқиқот институти, ўта хавфли касалликлар бўлими лаборатория мудири, медицина фанлари номзоди.

А. НАЗАРОВ,
илмий ходим.

К. ЖАЛИЛОВ,
медицина фанлари номзоди, катта илмий ходим.

САЛОМАТЛИК ПОСБОНЛАРИ

Шоира Каримова 8 йилдан ортиқ вақтдан бери Октябрь районидаги 8-дорихонада дори тайёрловчи бўлиб ишлайди. У ўз ишига сидқидилдан муносабатда бўлиши, камтар-камсуқанлиги туфайли коллектив ҳурматини қозонган.

СУРАТДА: дори тайёрловчи Шоира Каримова. И. Глауберзон фотоси.

София Зайнуддинова тўқимачилик институтини 1961 йилда битириб, «Юлдуз» фирмасига ишга келган эди. Шундан бери ўтган вақт ичида у зиммасидаги вазифани яхши бажариши, жамоат ишларида актив қатнашиши билан кўпчиликка танилди. Айни вақтда София Зайнуддинова техника бўлимида ишлаш билан бирга комсомол группасида пропагандистлик қиляпти.

СУРАТДА: пропагандист София Зайнуддинова навбатдаги машғулотга тайёрланяпти. А. Тўраев фотоси.

Бизнинг интервью

БАРҲАЁТ СИЙМО

Асқад МУХТОР, ЁЗУВЧИ

Башарият доҳийси В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги тобора яқинлашиб келяпти. Бу қутлуғ санани ҳар бир киши — хоҳ меҳнат соҳасида бўлсин, хоҳ илм, хоҳ ижод —муносиб совғалар билан кутиб олгиси келади.

Мен яқинда «Мангуликка дахлдор» деб номланган янги поэмамни ёзиб тугатдим. Унда Ленин ғояларининг Осиё қитъасига кириб келиши, бунда Совет Шарқи халқлари қатори ўзбек халқининг ҳам амалий воситачи бўла олганлиги куйланади.

Кўп юртларда доҳийнинг ўзи бўлган, кишилар бевосита унинг сўзларини тинглаганлар. Баъзи жойларга эса В. И. Ленин ўзи келмаган бўлса-да унинг ўлмас ғоялари асарлари билан, у имзо чеккан тарихий ҳужжатлар билан етиб келган.

Ўрта Осиё республикалари иккинчи тоифага киради. Ўша оғир граждандар уруши йилларида В. И. Ленин Туркистонга алоҳида эътибор берган, қурол-яроғ, кийим, озиқ-овқат билан таъминлашга ҳаракат қилган. Инқилоб фидойилари ҳам доҳий кўрсатмаларини орзиқиб кутганлар, унинг меҳрибончилигини ҳар қадамда сезиб турганлар. Бу нарса уларни курашга илҳомлантирган, қувват бағишлаган.

Поэмада ана шу масалани кенгроқ ёритишга интилганман. У тарихий фактларга асосланган.

Поэмадан ташқари бир қанча янги шеърлар ёздим. Поэма ва шеърлар «Қуёш беланчаги» номи билан китоб бўлиб чиқади.

«Шарқ юлдузи» журналхонлари эътиборига ҳавола қилинган «Чинор» романим ҳам шу йил нашр этилади.

Образлар орзуси

Абдулҳақ АБДУЛЛАЕВ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ РАССОМИ

Улуғ доҳий Ленининнг олтин тўйини арзигули асарлар билан кутиб олиш ҳар бир санъаткорнинг бурчидир.

Республика Рассомлар союзи юбилей кунларида Тошкентда халқ оммаси диққатига катта кўргазмани ҳавола қилади. Бўлажак кўргазманинг экспонатлари доҳийнинг мунаввар сиймосини ва ўлмас ғояларининг тантанасини акс эттириши керак.

Мен ҳам юбилей асарини тайёрлаш билан бандман.

Янги асарга илҳом берганлар — республикамиздаги энг муътабар отахонлардан уч киши бўлди. Улар Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Назарали Ниёзов, Мамажон ота Тошматов ва Ризамат ота Мусамуҳамедовлардир. Бу уччала отахон сиймосида республикамизнинг энг миришкор, тадбиркор кишиларини кўраман.

1948 йилда Назарали ота билан учрашиб, унинг вужудидан илҳомландим. Кейин унинг образини яратишга киришдим. Орадан йиллар ўтди. Республика майдонида Мамажон ота пайдо бўлди. Шундан кейин бу отахоннинг сиймосини яратиш орзуси туғилди.

Ризамат ота мен излаган қаҳрамонларнинг учинчиси эди. Уни кўришим билан уччала кексанинг образларини бир полотнода бутун қадди-бастини билан тасвирлаш иштиёқи уйғонди.

Ниҳоят икки йилдан бери шу асарни ишлаяпман.

Ҳозир асар ниҳоясига етиб боряпти. Сўнгги бўёқлар беряпман.

Ўз олдимга қўйган вазифамни қанчалик бажараолганлигимга дидли томошабин баҳо беради.

ЛЕНИН ҲАҚИДА КАНТАТА

Фаттоҳ НАЗАРОВ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ, КОМПОЗИТОР

Башариятнинг порлоқ қуёши В. И. Лениннинг олий инсонпарварлик фазилатлари, ўткир зеҳни, битмас туганмас маънога эга бўлган илмий фаолияти биргина совет халқларининггина эмас, балки жаҳондаги миллионлаб кишиларни мафтун этиб келмоқда.

Доҳийнинг буюк фазилатлари композиторларни ҳам музиканинг сирли пардалари сари илҳомлантириб келмоқда.

Мен ҳам бастакор ҳамкасбларим қатори доҳийнинг ёрқин сиймосини музикада тасвирлаш ниятида эдим. Юбилей арафасида ана шу ният рўёбга чиқса керак.

Доҳийнинг юқорида айтилган бебаҳо фазилатлари менга илҳом беряпти. Унинг энг буюк ва энг содда инсон эканлигини бўлажак кантатамнинг оҳанглари орқали тингловчига етказмоқчиман. Асар қанчалик жўшқин ва ҳароратли бўлса, мен ўзимни шунча бахтиёр деб ҳисоблайман.

Жаҳон ойнаси

● Социализм мамлакатларида

Квартал топшириқлари бажарилди

ВАРШАВА. Шу кунларда халқ Польшасининг неча ўнлаб корхоналари коллективлари биринчи квартал ишлаб чиқариш планларини муваффақият билан бажарганликлари тўғрисида рапорт бермоқдалар, деб хабар қилади ПАП агентлиги.

Тошкўмир шахталарининг кончилари шу йилнинг дастлабки уч ойи мобайнида ҳар куни ўтган йилдагига қараганда ўрта ҳисобда 16 минг тоннадан кўп кўмир қазиб олдилар.

Польша оғир саноат корхоналарида ишлаб чиқарилган қўшимча маҳсулотнинг нархи салкам 400 миллион злотий пулни ташкил қилди. Польша металлурглари қўшимча 32 минг тонна пўлат, 16 минг тонна прокат эритдилар., 650 километр қувур, 18,5 минг тонна кокс тайёрладилар. Бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи корхоналар, химия саноати корхоналарининг коллективлари квартал топшириқларини ошиғи билан адо этдилар.

Варшаванинг кўпчилик корхоналари ҳам биринчи квартал планларини муваффақият билан бажардилар.

Ғалабалар йили

БЕРЛИН. Германия Демократик Республикасининг меҳнаткашлари ГДР янги Социалистик Конституциясининг лойиҳаси умумхалқ овозига қўйилган куннинг бир йиллигини нишонладилар. 1968 йил 6 апрель куни ГДР аҳолиси немис диёрида биринчи социалистик давлат қурилишини поёнига етказишга қаттиқ аҳд қилганлигини яна бир бор ифода этди.

Республика ўтган йил мобайнида барча соҳаларда янгидан - янги ғалабаларга эришди. ГДРнинг 1968 йилги халқ хўжалик планини муваффақият билан тўла ва ошириб бажарилганлиги ҳамда ГДРнинг 20 йиллиги шарафига бутун мамлакат бўйлаб кенг қулоч ёйган социалистик мусобақада эришилаётган янгидан-янги ғалабалар бундан далолат бермоқда. Социалистик бригадалар ва коллективлар ҳаракатида ГДР меҳнаткашларидан 1,7 миллион киши қатнашмоқда.

ГДРнинг янги асосий қонуни социалистик демократияни кенг ёйиш ҳамда давлат органлари билан бевосита ҳамкорлик қилиш учун меҳнаткашларга кенг истиқболлар очиб берди. ГДР давлат кенгашининг олий таълим ва фан системасини янада ривожлантириш тўғрисидаги қарор лойиҳасини сўнгги бир неча ойлар мобайнида республикада муҳокама қилинганлиги бунинг характерли тимсоли бўлиб хизмат қилади. Қабул қилинган қарорда лойиҳани саноат корхоналари илмий муассасалари ва ўқув юртлари коллективларида муҳокама қилиниши натижасида киритилган кўпгина таклифлар акс эттирилган.

Қарорда жумладан, Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан доимий ҳамкорлик қилиш ГДР олдида турган вазифаларни ҳал қилишнинг асосий замини эканлиги таъкидлаб ўтилади. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантириш принципи ГДР Социалистик Конституциясига негиз қилиб олинган. Бу принцип республиканинг социалистик йўлда бундан буён эришадиган муваффақиятлари ва ғалабаларининг, ишчи ва деҳқонлар давлати обрўси ўсишининг гарови бўлиб, Европада тинчликни мустаҳкамлашнинг ҳал қилувчи омили бўлиб хизмат қилади.

Шанбаликка даъват

СОФИЯ. Болгария Касаба Союзларининг Марказий Кенгаши мамлакат меҳнаткашларига мурожаат қилиб, Биринчи Коммунистик шанбалик 50 йиллигини муносиб нишонлашга чақирди.

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари Биринчи Коммунистик шанбаликнинг50 йиллигини нишонлайдиган 12 апрель куни болгар меҳнаткашларининг ҳам байрамидир, дейилади чақириқда. Шу муносабат билан Касаба Союзлар Марказий Кенгаши бутун мамлакат корхоналари, муассасалари ва хўжалик ташкилотлари коллективларини 12 апрель шанба куни ўз коммунистик шанбаликларини ўтказишга чақиради.

(ТАСС)

КОНГРЕССГА ТАЙЁРГАРЛИК

САНТЬЯГО. Шу ёз Хельсинкида ўтказиладиган хотин-қизлар жаҳон конгрессига Чилида кенг тайёргарлик қизитиб юборилди. Махсус тайёргарлик комитети ташкил қилинди. Меҳнаткашлар Бирлашган касаба союз Маркази, ўқитувчилар Федерацияси ҳамда Чилидаги бошқа бир қанча оммавий ташкилотларнинг вакиллари, ёзувчилар, фан ва маданият арбоблари шу тайёргарлик комитетига кирди. Мазкур комитет раҳбарлигида мамлакат бўйлаб стол тевараги-да учрашувлар ўтказилмоқда ва бу учрашувларда ҳозирги замонда хотин-қизларнинг аҳволи, ҳаёт ва меҳнат шароитлари, демократия ва тинчлик учун курашда хотин-қизларнинг роли каби проблемалар кенг кўламда муҳокама қилинмоқда.

(ТАСС)

Съезд ўз ишини тамомлади

ТОРОНТО. Канада коммунистлари XX съездининг якунловчи иш кунида Канаданинг ички ва ташқи сиёсати масалалари юзасидан бир қанча муҳим ҳужжатлар қабул қилинди. Бу ҳужжатларда Коммунистик партиянинг ички сиёсий проблемаларга, шунингдек халқаро коммунистик ҳаракатнинг энг актуал масалаларига муносабати акс эттирилган.

Съезд делегатлари 5 июнь куни Москвада коммунистик ва ишчи партияларнинг халқаро кенгаши чақирилиши тўғрисидаги қарорини якдиллик билан маъқулладилар.

Канада коммунистларининг съезди, дейилади шу масала юзасидан қабул қилинган резолюцияда, мазкур кенгашга инсониятнинг умумий душмани — империализмга қарши коммунистик ва ишчи партиялар бирлигини мустаҳкамлаш ҳамда барча демократик ва антиимпериалистик кучларни жипслаштириш ишида босилган муҳим қадам, деб қарайди.

Резолюцияда съезд маочиларнинг бузғунчилик сиёсатини ва уларнинг яқинда Совет-Хитой чегарасида уюштирган можаролари ўз ифодасини топган иғвогарлик хатти-ҳаракатларини қоралаганлиги кўрсатиб ўтилади.

Съезд Канада Компартияси Марказий Комитетига жаҳон коммунистик ҳаракати бирлигини мустаҳкамлашга қаратилган куч-ғайратларини давом эттиришни ва Москвада бўлажак халқаро кенгаш муваффақиятини таъминламоқ учун ҳамма ишни қилишни топширди.

Канада Компартиясининг XX съезди Канаданинг НАТО блокидан чиқиб кетишини талаб қилди. У Канада ҳукумати ракетага қарши система яратиш юзасидан АҚШ тузган ва ядро қуролланиш пойгасини авж олдиришдан иборат бўлган планларни қораламоғи керак, деди.

Съезд В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги байрам қилинишига бағишлаб қабул этган махсус резолюциясида Канада Коммунистик партиясининг барча ташкилотларига мурожаат қилиб, шонли юбилейни кенг кўламда нишонламоқ учун зарур барча чораларни кўришга ҳамда юбилейга тайёргарликни Канада халқи орасида Ленин революцион таълимотини ҳормай-толмай пропаганда қилиш билан қўшиб олиб боришга чақирди.

Съезд делегатлари Греция қамоқхоналарида ва жазо лагерларида азоб чекаётган барча сиёсий маҳбуслар дарҳол озод этилишини талаб қилдилар.

Съезд Марказий Комитетнинг янги составини ҳамда партиянинг бошқа раҳбар органларини сайлади. Марказий Комитетнинг Биринчи мажлисида ўртоқ Уильям Каштан Канада компартиясининг яна Бош секретари қилиб сайланди.

Канада Компартиясининг XX съезди ўз ишини тамомлади.

(ТАСС)

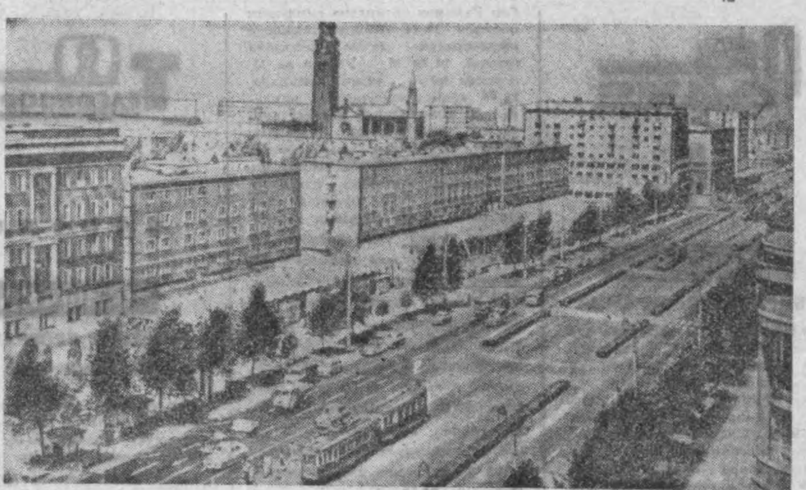

ПОЛЬША ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ. Варшавадаги Маршалковская кўчаси.
Сурат «Варшава» журналидан олинган.

Осиё мамлакатларида

ИЛҲОМЛАНТИРУВЧИ МАВЗУ

УЛАН-БАТОР. Монголия композиторлари союзининг бу ерда бўлиб ўтган пленумида Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига ва Монголия Халқ Революциясининг 50 йиллигига тайёргарликнинг бориши муҳокама қилинди.

Монгол композиторлар ташкилотининг раҳбари С. Гончигсумла пленумда сўзга чиқиб, В. И. Ленин ғояларининг улуғворлиги ҳамда монгол ва совет халқларининг қардошларча дўстлиги Монголия санъат ходимлари ижодиётининг ҳамиша илҳомбахш мавзуи бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда, деди.

АДОЛАТЛИ КУРАШ

АДАН. Жанубий Яман Халқ Республикаси ташқи ишлар министри. Файсал Аш-Шаобий Англия консерваторлари раҳбари Эдвард Хитнинг Яқин Шарқ мамлакатлари бўйлаб қилган сафарини шарҳлаб, Англия Форс қўлтиғи районида империалистик сиёсат ўтказар экан, бу ерда биринчи навбатда ўз нефть монополияларининг манфаатларини сақлаб қолишга интилади, деди.

Жанубий Яман Халқ Республикаси ташқи ишлар министри ўз мамлакати ўзининг диёрида империализм ишларига қарши кураш олиб бораётган Форс қўлтиғи районидаги аҳолини қўллаб қувватлайберади, деб таъкидлади.

ҚОҲИРАДА БАҲОР

...Қоҳиранинг одатдаги баҳор тонги. Ҳали термометр устунчаси 30 градусни кўрсатмасданоқ, чўл устидаги тутун кун унчалик яхши бўлмаслигини айтиб турарди: бугун ҳам ҳавони қуруқ, иссиқ туман қоплаб олиши кутилаётганди.

Мен мухбирлик ишим билан шаҳар ташқарисидаги халқаро аэропортга қараб йўл олдим. Кўчада машиналар қатнови одатдагидай қалин эмас эди. Аэропорт биноси олдида полициячи мендан машинамни хавфсизроқ жойга олиб бориб қўйишимни мулойимлик билан илтимос қилди. Кейин эса мени ер ости йўлагига бошлади. Қўлига қизил боғич боғлаган навбатчи, граждан мудофааси группасининг аъзоси қўлларини ёзиб менга гап тушунтирди. «Аҳволингизни тушунаяпмиз, лекин тартибни ўзгартириб бўлмайди: ўқув ҳаво тревогаси эълон қилинган». Менга самолётлари Қоҳира аэропортида қўнадиган кўпгина ҳаво компаниялари пасажирлари билан ярим соатга яқин бомбадан сақланадиган жойда ўтиришга тўғри келди.

Қоҳирада ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларида ўқув ҳаво тревогалари Бирлашган Араб Республикаси Ҳукумати томонидан амалга оширилаётган планга мувофиқ Исроил агрессорларининг эҳтимол тутилаётган ҳужумини қайтаришга тайёргарлик мақсадида ўтказиляпти. Тель-Авив томонидан Сувайш каналида Қоҳирадан атиги 130 километр нарида. қилинаётган иғвогарликлар пирамидалар мамлакати халқини мудофаани мустаҳкамлаш учун бутун чораларни кўришга мажбур қилмоқда.

Марказий газеталар ҳар хил иғвогарона миш-мишларга барҳам бериш мақсадида пойтахтнинг турли районларида ўтказиладиган ўқув ҳаво тревогаларининг жадвалини эълон қилдилар. Муассасаларда улар эрталаб соат 9 да, турар жой кварталларида эса кечқурун соат 8 да эълон қилинади. Ташқи ишлар министрлигининг буйруғи билан маъмурий биноларнинг деразаларига махсус қалин кўк қоғоздан ниқоблар туширилади. Автомобилларнинг фаралари ҳам кўк рангга бўялган. Йўлларни, кўприкларни ва бошқа иншоотларни қўриқлаш кучайтирилди. Кўнгилли граждан мудофаасини тайёрлаш бўйича беш янги марказ ташкил қилинди. Бу ерда ўқиш муддати ўн беш кун. Ҳозиргача 11 минг санитар тайёрланди.

Араб социалистик союзи (АСС) мамлакатнинг кўпгина губерняларида конференциялар ўтказиб, буларда ҳамма кишиларни ва моддий воситаларни ҳарбий эҳтиёжлар учун жалб қилиш, халқ мудофаасини ташкил қилишни кенгайтириш бўйича қарорлар қабул қилинди.

Қоҳирада яқинда тамом бўлган Араб социалистик иттифоқи Умуммиллий Конгрессининг II сессияси ҳам мана шу масалаларга эътибор берди. Сессияда сўзга чиққан президент Г. Носир Исроил қўшинлари томонидан ишғол қилинган араб территориялари масаласида Бирлашган Араб Республикаси ҳеч қандай ён беришга йўл қўймайди деб таъкидлади. Қоҳира газеталарининг берган хабарларида айтилишича, ҳарбий министр М. Фавзий сессияда Миср ҳарбий кучларини қайта қуришнинг бориши ва уларнинг жанговар тайёргарлиги даражаси ҳақида сессия қатнашчиларига ҳисобот берган.

— Биз хавфсизликни таъминлаш учун ҳамма чораларни кўришга мажбурмиз, — деди журналистларга матбуот конференциясида Бирлашган Араб Республикаси ахборот хизмати бошлиғи Муҳаммад Ҳасан аз-Заёт. — Сувайш канали районида аҳвол ҳозир шундайки, исталган пайтда янги тўқнашувлар бошланиб кетиши мумкин. Биз Яқин Шарқ кризисини тинч йўл билан ҳал қилинишини, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг 1967 йил ноябрдаги резолюциясининг бажарилишини қаттиқ талаб қилаверамиз. Бироқ Миср қўшинлари, бутун мамлакатда бўлганидек, агрессорга исталган пайтда қақшатқич зарба бериш учун юқори жанговар тайёргарлик ҳолатида бўлишга мажбур.

Қоҳира жамоатчилиги ва матбуоти шу кунларда тўрт буюк давлатнинг Яқин Шарқ кризисини бартараф қилиш масаласидаги учрашувларига катта эътибор беряпти. «Аль-Ахром» газетаси хабар берганидек, Бирлашган Араб Республикаси музокараларнинг ҳар бир босқичида ўз позициясини тушунтириб бериш мақсадида учрашув қатнашчилари билан доимий алоқа ўрнатади.

Қоҳира

А. ЕГОРИН,
(телефон орқали)
АПН махсус мухбири.

МЕНИНГ МИЛИЦИЯМ

УЧАСТКА ВАКИЛИ

Милиция кичик лейтенанти Асад Исматов ишдан қайтиб келарди. У ўз участкасидаги осойишталикдан мамнун бўлиб, кўчанинг икки томонига турна қатор қилиб қурилган уйларга назар ташлаб одимларди. Унинг фикрини кўчалардаги уйнинг биридаги одатдан ташқари шовқин-сурон ўзига тортди. А. Исматов тезда ўша томонга шошилди.

Уй эшиги ичидан берк эди. А. Исматов уй эшигини очишларини сўради. Лекин ҳадеганда эшик очилмади. Бирдан шу topda ичкаридан эшикка келиб урилиб тақсимчалар бирин-кетин синди. Эшик очилди. А. Исматов қаршисида аёл турарди...

Қайфи тарақ Юрий милиция формасидаги А. Исматовга ташланмоқчи бўлди. Лекин зангори шинелли йигит эпчиллик билан Юрийнинг қўлини орқасига қайирди. У милиция бўлимига олиб келинди. Маълум бўлишича, 10-автоколонна шофёри Ю. Иванов ичиб келиб хотини ва болаларини калтаклар, уйидаги бор-йўқ чинни идишларни ер билан битта қилар, қўшниларнинг оромини бузар экан.

Мана энди Ю. Иванов ўз қилмишларини ўйлаб кўриши учун етарли вақтга ҳам эга бўлди.

Участка вакили А. Исматов кундалигининг яна бир варағини очамиз. «Главташкенстрой»нинг 3-ремонт қурилиш бошқармаси бўёқчиси Э. Тожибоева ўз туғилган кунига қўшниларини ва ҳамкасбларини таклиф қилади. Шунда меҳмонлик ҳурматини билмаган В. Краснов ҳамкасблари Е. Омольченко ва Н. Дегтяревлар билан «ади-бади» лашиб қолади. Узоққа «чўзилган баҳс» фожиали тугайди. Кўзига қон қуйилган В. Кранов ўз ҳамкасбларига пичоқ уради ва улардан бирини оғир ярадор қилади.

Ўз вақтида етиб келган участка вакили А. Исматов безорини милиция бўлимига олиб келади. Безори ўз қилмишига яраша тегишли жазосини олди.

Участка вакили А. Исматов кундалигини варақлар экансиз, ўз ҳаётини халқ осойишталигини сақлашга бағишлаган бу кишининг ҳар бир ишдаги жасоратига, воқеалар тугунини ечишдаги тадбиркорлигига қойил қоласиз.

Безори Ю. Қобилов Н. Денисова деган аёлни ҳоли-жонига қўймади. Аёл ҳар қанча яхши гапиришига қарамай, безорилигидан қолмайди. Эркак боши билан аёл кишига қўл кўтаради.

Бу иш устига вақтида етиб келган А. Исматов безорини одил совет судига топширади.

Участка вакили уй бошқармаларида, ёшлар ётоқхонасида, корхоналарда, мактабларда, маҳаллаларда тез-тез бўлиб туришни ўзига одат қилиб олган. Жамоатчилик билан бўладиган бу учрашувларда участка вакили А. Исматов участкадаги аҳвол билан меҳнаткашларни таништиради. Жамоат тартиби бузилишининг олдини олиш тадбирларини кўради. Коммунистик тарбия мавзуларида лекция ва суҳбатлар ўтказади.

А. Исматов участка вакили бўлган Йўлдош шаҳарнинг кварталларида хавфли жиноятлар таг-томири билан тугатилди. Бу, албатта, участка вакили А. Исматов ва унинг атрофига бирлашган халқ дружиначиларининг меҳнати натижасидир.

Участка вакили А. Исматов раҳбарлигида тузилган халқ дружинаси штаби 3-ётоқхона тарбиячиси А. Муҳиддинов, бинокор Е. Музыгин, ўқитувчи Ж. Абдуллаев, лаборант М. Маҳкамов, ишчи С. Саидова каби фаол жамоатчиларни бирлаштирган. Уларнинг ҳар бири участка вакилининг кундалик фаолиятида яқиндан ёрдам беради.

А.Исматов Сергели шаҳарчасидаги «Ц-2», «Ц-3», 6—14-кварталларининг участка вакили. У ана шу кварталларда истиқомат қилаётган халқнинг осойишталигига соқчилик қилади.

Участка вакили ўтган йили 36 жиноий ишни очишда фаол қатнашди ва бу ишларни охиригача олиб боришда ўз ҳиссасини қўшди.

— Участа вакили А. Исматов бошқармамиздаги энг кўзга кўринган, ишчан милиция ходимларимиздан биридир. — дейди Сергели район ижроия комитети ички ишлар бўлимининг бошлиғи Илҳом Тўлаганов. — У кўп марта раҳматнома ва Фахрий ёрлиқлар олди.

Э. ҚОДИРОВ.

ВИСТАВКАГА МАРҲАМАТ!

Узбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари Виставкасида неча Литва ССР маданияти ва турмуш жиҳозлари виставкаси очилди. Томошабинлар бу ерда Литвада ишлаб чиқарилган кийимлар ва пойафзалларнинг янги намуналари, халқ усталари яратган буюмлар билан танишадилар.

СУРАТЛАРДА: чапда —виставка стендларидан бирида; ўнгда— қаҳрабодан ясалган безак буюм.

Г. Пун фотоси (ЎзТАГ)

Ажойиботлар оламида

МУЗДАГИ ТАЖРИБА

Шимолий сувлардаги кема-қатнови муҳлатини чўзиш мумкинми? Агар замонавий музёрар кемалар синдирган муз парчаларини йиғиштириб сув бетини очиб берса навигацияни чўзиш мумкин экан.. Арктика ва Антрактика институтининг олимлари қутб баҳодирларидан айни маҳалда муз тозаловчи вазифасида ҳам фойдаланиш фикрини билдирдилар. Улар лойиҳалаган ажойиб қурилма канални транспорт кемаларининг қатновига халақит берувчи муз парчаларидан тозалаб бора олади. Даставвал бу мослама лаборатория шароитларида текшириб кўрилиб, сўнгра тажриба шимолий денгизларда ўтказилди.

«Петр Пахтусов» музёрар кемаси Оқ денгизнинг поёнсиз музликлари узра ўн кеча-ю, ўн кундуз муз кесиб борди. Кемадаги икки қудратли насос кучли сув оқимлари билан каналдаги муз парчаларини ўн сутка мобайнида икки томонга итқитиб борди.

Синовда музга қарши янги кураш воситаси юксак самарадор эканлигини кўрсатди.

Ю. САДОВОЙ
Архангельск

КОЛЛЕКЦИОНЕР БУРЧАГИ

ПИЗАНСКИЙ МИНОРАСИ... МОСКВАДА

Москванинг Кримский вал кўчасидаги бу хонаки музей фақат биргина нарсага— Пизе шаҳрида (Италия) йиқилиб бораётган минорага бағишланган. Бу музейда кўпгина фотосуратлар, репродукциялар, карикатуралар, ҳар хил суратлар, эски гравюралар, значоклар, почта маркалари, гугурт этикеткалари, хотин-қизларнинг рўмоллари, ҳайкалчалар, соатлар бор. Буларнинг ҳаммасида Пизанский минораси тасвирланган. Музейда китоблар, йўл кўрсаткичлар, бадиий ва мемуар адабиётлар, Пизан партизанларининг хотиралари, турли тиллардаги газета ва журналлардан кесиб олинган беш минг парча бор.

Бу оригинал коллекцияни тўпловчи инженер Малков ҳеч қачон Апенин ярим оролида бўлгани йўқ, Пизанский минорасини кўрмаган. Ундаги бу қизиқиш бундан беш йил илгари 1964 йилда Италия ҳукуматининг архитектура мўъжизасига ёрдамга келишга илтимос қилиб ёзган мурожаати газеталарда эълон қилингандан кейин бошланган эди. Минора кўпроқ қийшайди..

Ўтган вақт ичида минорани қутқазиб қолиш бўйича кўп таклифлар айтилди. Улар орасида инженер Давид Малковнинг таклифи ҳам бор. Унинг ғояси минорани шу ҳолича мустаҳкамлашни кўзда тутади.

Малков Пизанский минораси билан алоқадор бўлган ҳамма нарсани тўплабгина қолмаяпти. У бу минора ҳақида 42 лекция ўқиди, бир неча марта радио ва телевидение орқали гапирди.

Шу билан бир вақтда Малков қийшайган бошқа бир қатор минора, черков қўнғироқхоналари билан ҳам қизиқди. Бундайлар Совет Иттифоқининг ўзидагина еттита. Агар пойтахт аҳолиси мисол учун Москвадаги уч черков қўнғироқхонасининг— маданият ва истироҳат боғи олдидаги метро станцияси, Сокол станцияси ёнидаги ва Степан Разин кўчасидаги уч черков қўнғироқхонасининг йиқилиб бораётганини эшитишсалар ҳайрон бўлишлари турган гап.

В. БОГДАНОВ.
(АПН).

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

Радио

10 апрель

ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Барча — ҳашарга!» (ўзбекча). **18.10** «П. И. Чайковскийнинг «Щелкунчик» балети ҳақида» деган концерт-очерк (ўзбекча) **19.20** Р. Яхиннинг М. Нугмоя шеърларига ёзган қўшиқлари **20.00** «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). **21.10** Экиш илғорлари учун концерт **21.55** «Саломатлик — туман бойлик» (ўзбекча). **22.20** Ўзбек кинофильмларидан куйлар. **22.40** Ленин ҳақида ҳикоялар (ўзбекча) **23.15** «Янгра, бахт қўшиқлари». Музикали-адабий радиокомпозиция.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Ёшлар ижоди (ўзбекча). **19.30** Б. Зейдман. Скрипка ва оркестр учун концерт. **20.00** М. Ашрафий ва С. Юдаковнинг симфоник асарлари. **20.30** Чолғу куйлари. **21.00** «Гулла, Ватаним!» деган радиокомпозиция (ўзбекча) **21.40** Москва. Миллионлар ленинча университети.

11 апрель

ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. **8.25** Ўзбекистон композиторларининг қўшиқлари. **9.30** «Ялла» концерти. **9.50** Халқаро мавзуларда суҳбат (тожикча). **10.10** Э. Салихов. «Собир Раҳимов хотираси» симфоник поэмаси. **11.15** «Шонли ташаббус ижодкорлари» деган эшиттириш (русча). **11.30** М. Узоқов ва М. Азизова ижро этган қўшиқлар. **12.45** «Замондошларимиз» циклидан. У. Усмоновнинг «Табиат сирлари» деган очерки (ўзбекча). **13.30** С. Рихтер ва Л. Коган чалади. **15.15** «Космос асри» деган радиокомпозиция (ўзбекча). **16.10** Ёшлар учун музикали соат (ўзбекча). **16.50** «Правда» газетасининг обзори. **17.00** Қардош республикалар музика маданияти. Г. Вагнер. «Зиё ва зулмат» балети.

18.00 «Дин ваъда қилади, медицина даволайди» деган эшиттириш (ўзбекча). **18.10** Ўзбек давлат филармонияси хор капелласининг концерти **19.20** Татар куйлари. **20.00** «Узбекистан индустриальний» радиожурнали. **20.30** Саноат ходимлари учун концерт. **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). **21.10** Экиш илғорлари учун концерт. **21.40** Сиёсий билимлар радиоуниверситети. «Социалистик қайта ишлаб чиқариш ва муомала процесси» деган суҳбат (ўзбекча). **22.20** Халқ қўшиқлари. **22.40** Ўзбекистон ёзувчиларининг янги асарлари. О. Ёқубов. «Давр табассуми» повестидан. Иккинчи эшиттириш (ўзбекча). **23.15** Кечки концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Куйлардан-куйларга. **9.15** Реклама ва эълонлар.

19.00 Оркестр куйлари. **19.30** «Дом зали органи янграйди» деган музикали эшиттириш (русча). **20.00** Шарқ халқларининг қўшиқлари. **20.30** Севги қўшиқлари (ўзбекча). **20.50** «Бўстонлиқ боғларида» деган эшиттириш (русча). **21.00** Курашаётган Вьетнам адабиёти (ўзбекча). **21.40** Москва. Миллионлар ленинча университети.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 Нина Александрийская ижросида қўшиқлар. **14.30** Совет ёшларининг севимли ёзувчиси Николай Островский ҳақида эшиттириш (русча). **16.00** Республика композиторлари канталаларидан қисмлар.

Телевизор

10 апрель

ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 18.00 Телевизион янгиликлар. **18.15** Болалар учун. «Юлдузча» кинофильми. **18.25** «Буюк почин» Биринчи Коммунистик шанбаликнинг 50 йиллигига бағишланган эшиттириш (ўзбек тилида). **18.55** Пойтахтимиз меҳмонлари. Григорий Нестеров куйлайди.

Ўзбек тилида: 19.30 Телевизион янгиликлар. **19.45** Ўн минут музика. **19.55** «Қилич ва қалқон». Бадиий фильмнинг иккинчи серияси (рус тилида). **21.45** Ёзувчи Ҳамид Ғулом ижодига бағишланган эшиттириш.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ДЎСТЛИК ЭКРАНИ

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ

18.00 Сеҳрли қалам. **18.30** Мультфильм. **18.50** Афанасий Шубин. **19.20** Янгиликлар. **19.35** Санъат усталарининг концерти.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.55 Кўрсатишлар программаси. **20.00** Телевизион янгиликлар. **20.15** Китоб жавони. **21.00** Ўқувчилар учун эшиттириш. **22.00** Рангли телевидение программаси. «Абесалом ва Этери». Бадиий фильм. **23.30** «Вақт» информацион программаси. **00.15** Москва кўрсатишларининг охири.

11 апрель

ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 18.00 Ўсмирлар учун. «Старшеклассник» программаси. **18.40** Телевизион янгиликлар. **18.55** Театр янгиликлари.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.55 Кўрсатишлар программаси. **20.00** КРЕМЛЬ СЪЕЗДЛАР САРОЙИДАН КОСМОНАВТИКА КУНИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАЖЛИС ВА КОНЦЕРТ ОЛИБ КЎРСАТИЛАДИ. Танаффус вақтида телевизион янгиликлар. **23.30** Янгиликлар эстафетаси. **00.15** Рангли телевидение программаси. «Космик тадқиқотчи». Ҳужжатли фильм премьераси. **01.15** Музикали программа. **02.15** Фақат - фактлар. кўрсатишлар программаси. **02.30** Москва кўрсатишларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

МОСКВА КЎРСАТАДИ

12.55 Кўрсатишлар программаси. **13.00** Телевизион янгиликлар. **13.15** Болалар учун. «Табиат мўъжизалари». **13.30** Новеллалар телевизион театри. А. Самсония. «Сув тошқини». **14.15** Ўқувчилар учун эшиттириш. **14.45** Москва кундузги кўрсатишларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 20.00 Пахтакорлар учун. «Баҳорнинг бир куни йилга татийди». **Ўзбек тилида: 20.20** Телевизион янгиликлар. **20.35** Киноленинниома. «Г. М. Кржижановский» **21.00** Ўзбек куйларидан концерт. **21.40** «Осмонни забт этувчилар». Бадиий фильм.

17.00 ОЛМАОТА ТЕЛЕСТУДИЯСИНИНГ КЎРСАТИШЛАРИ

Рус тилида: 20.00 Буюк почин. **20.30** Киноочерк. **20.50** «Ёшлик» программаси. **21.40** Телеочерк. **21.50** Янгиликлар. **22.00** «Тўғри чизиқ». Бадиий фильм.

1-ТОШКЕНТ ЎН КОМБИНАТИГА

юкчилар, вальцовкачилар, сараловчилар, слесарлар (меҳнат ҳақи — ишбай-мукофотли), **бош бухгалтер, лаборантлар, ҳарбийлаштирилган қўриқчилар.**

КЕРАК

Меҳнат ҳақига 40% қўшимча ҳақ тўланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ҳамза районн, Воровский кўчаси, 37-уй, кадрлар бўлими (5, 7, 12, 26 автобусларнинг, «1 Винзавод» 3, 16 автобусларнинг «Ташсельмаш» бекатлари). Телефон 6-6-624-15, 6-6-80-32.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 10/VI да **Корсар** 11/IV да **Ўн иккинчи тун**, 12/VI да **Борис Годунов.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/IV да **Бой ила хизматчи** 11/IV да **Бўрон қуши**, 12/IV да **Замон драмаси.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 10/IV да **Фарғона тонг отгунча**, 11/IV да **Навоий Астрободда**, 12/IV да **Жон қизлар.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/IV да **Учинчи орзу**, 11/IV да **18 ёшлигим**, 12/IV да **Дийдор.**

КИНО

10 АПРЕЛДА

Катта соврин (1-2 сериялар)— «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ДРУЖБА» (кечқурун), НАВОИЙ номли (кеч 9 яримда).

Қўлга тушмас қасоскорларнинг янги саргузаштлари — «ЧАЙКА» (кечқурун).

Сен менинг ҳаётимсан (1-2 сериялар)— НАВОИЙ номли (кеч 7 да, ўзбек тилида).

11 АПРЕЛДА

Катта соврин (1-2 сериялар)— «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», МОСКВА» «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (эрталаб 10 кундуз соат 1 ярим ва кеч 9 яримда).

Қўлга тушмас қасоскорларнинг янги саргузаштлари — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Биринчи қиз— «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Сен менинг ҳаётимсан (1-2 сериялар)— НАВОИЙ номли (кундуз соат 4 ярим ва кеч 7 да, ўзбек тилида).

ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ТЕПЛОВОЗ — ВАГОН РЕМОНТИ ЗАВОДИГА

ҳисоблаш - клавишлари ва ҳисоблаш — перферацион машиналарида ишлаш учун машина. ҳисоблаш базаси завод станциясида қисқа муддат ичида операторлар тайёрлайдиган курсларга 17 ёшдан кам бўлмаган

ҚИЗЛАРНИ

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқув муддати 3 ойгача. Тошкентда доимий турувчи қизлар қабул қилинади. Ойда 60 сўм стипендия тўланади.

Ўқишни битирган ўқувчилар темир йўл транспорти ишчилари қаторида барча имтиёзлардан фойдаланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Червякова кўчаси, 64 уй, кадрлар бўлими (2, 10 22, 55, автобуслар, 5, 10, 12 трамвайнинг «Сарикулская» бекати).

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

21 апрель кундуз соат 2 да Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия-технология ва биология фанлари бўлимининг зоология профили бўйича бирлашган илмий совет кенгашида (академиянинг конференц залида, Гоголь кўчаси, 70 уй) биология фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун:

А. А. Шайхиев: «Бошқирд қимизининг ферментация процесси давридаги биохимик характеристикаси» деган темада;

Н. Ж. Жульбеков: «Ҳомиладорликнинг ҳархил даврида қўрғошин, темир ва рух моддаларининг динамик алмашинуви» деган темада

Диссертация билан академия кутубхонаси (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй)да танишиш мумкин.

22 апрель кундуз соат 2 да Тошкент Қишлоқ хўжалик институти ўсимликлар ҳимояси, сабзавотчилик, ипакчилик факультетларининг илмий совет кенгашида (Ялонғоч қишлоғи, 60 аудитория) қишлоқ хўжалик фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун:

Х. Тошпўлатов: «Сўқоқ ҳовзаси намунасида, тоғ ёнбағирларида ўрмонлаштиришнинг баъзи — бир мелиоратив аҳамияти» деган темада;

А. В. Яснина: «Карель қайинининг Тошкент воҳасида кўкартириш тажрибаси» деган темада

Диссертациялар билан институт кутубхонаси (Тошкент область, Орджоникидзе, 4) да танишиш мумкин.

1969 йил 22 апрель кундуз соат 2 да Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Тарих ва археология Институтининг илмий совети кенгашида (Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг конференц залида, Гоголь кўчаси, 70-уй) тарих фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

С. Х. Соатова: «1917— 1927 йилларда Ўзбекистон хотин-қизларининг озодликка чиқиш тарихидан (Фарғона водийси материалларида)» деган темада

Диссертация билан академия кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1 уй).

ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ТЕПЛОВОЗ ВАГОН РЕМОНТ ЗАВОДИ

17 ёшдан кам бўлмаган йигит-қизларни қисқа муддатли, малакали ишчилар тайёрлайдиган

КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 3 ойдан 6 ойгача.

Машғулотлар — 15 апрелдан бошланади.

Курслар қуйидаги ихтисослар бўйича кадрлар тайёрлайди: кранчилар (17 ярим ёшдан кам бўлмаган қизлар), саноат ва сантехника ускуналарини тузатиш бўйича слесарлар (17 ярим ёшдан кам бўлмаганлар), электр-газ пайвандчилар ва формовшчиклар (қўл ва машина формовкасига 18 ёшдан катталар), токарлар.

Кирувчилар: маълумоти ҳақида ҳужжат, паспорт, ҳарбий билет, 8 та фотосурат (3х4) ариза топширишлари керак.

Ўқиш даврида ўқувчилар турар жой ва ҳар куни 3 марта овқат билан бепул таъминланадилар. Ҳар ойда 40 сўмдан стипендия тўланади.

Ўқишни тугатганлар темир йўл транспорти ишчиларига берилган ҳуқуқ ва ҳамма имтиёзлардан фойдаланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Червякова кўчаси, 64 уй, кадрлар бўлими. Телефонлар: 3-92-55, қўшимча 375, 288, ёки 389.

Ю. С. Новиков ва А. К. Амирьяннинг диссертация ёқлаши («Тошкент оқшоми», 5 апрель сонига қаралсин)

25 АПРЕЛГА

КЎЧИРИЛАДИ

«Ўзбекистон» нашриёти маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилоти нашриёт ходими Н. Аҳроровага онаси

Соҳиба

МУЗАФФАРОВАНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 БЕТ. 10 АПРЕЛЬ, 1969 й.

«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача. редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22, партия совет ва касаба союз ташкилотлари шаҳар хўжалиги бўлимлари 33-29-42, адабиёт санъат ва маданият бўлими 33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари—33-29,70, фан ва олий ўқув юртлари иллюстрация бўлимлари 33-27-57, ахборот бўлими—33-65-57; эълонлар бўлими—33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриёти нинг босмахонаси Тошкент шаҳри

Индекс 64579.

НАШР. 2724 Р. 04285